

Davacılar : 1-Karataş Otomotiv İnşaat Nakliyat Turizm Mimarlık Mühendislik
ve Servis Hizmetleri Ticaret Ltd. Şti.

Vekilleri : 2-Salih Zeki KARATAŞ
: Av. Ahmet AKGÜL, Av. Pınar AKGÜL DOĞUSOY
Av. Can DOĞUSOY
Onur Sokak, No:26/7 Maltepe / İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mahallesi, 1597. Cadde, No:9 Çankaya/ANKARA

Vekili : Av. Meltem TÜRKOĞLU - Aynı adreste

Davanın Özeti : Davacıların şikâyet başvurusu üzerine yapılan önaraştırma neticesinde tesis edilen, soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun (Kurul) 27.10.2011 tarih ve 11-54/1384-494 sayılı kararının; hakim durumun kötüye kullanıldığına ilişkin yapılan şikâyetlerin hiçbir şekilde incelenmediği, Rekabet Kurumu'nun kendi inceleme alanında olan hususlar yönünden "mahkemece halli gereken bir uyuşmazlık" gerekçesiyle başvuruyu reddedemeyeceği, sözleşmeyi fesheden tarafın hakeme ya da bağımsız uzmana başvurması gerektiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet ASYA'nın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Abdullah ARTUNÇ'un Düşüncesi : Dava, Rekabet Kurulu'nun 27.10.2011 tarih ve 11-54/1384-494 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş; 3. maddesinde, teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmış; 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; 6. maddesinde de, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; Kanun'un 16/2. maddesinde ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği, sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği kurala bağlanmış bulunmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/722
Karar No : 2018/1673

4054 sayılı Kanun'un "Kurulun Yetkileri" başlıklı 2. Bölümü altında yer alan "İhlâl son verme" başlıklı 9. maddesinde ise, "Kurul, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya re'sen bu Kanunun 4, 6 ve 7'nci maddelerinin ihlâl edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirir.

Meşru bir menfaati olan gerçek ve tüzelkişiler şikâyette bulunabilir.

Kurul, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlâl ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildirir.

Kurul, nihaî karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda ihlâlden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihaî kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabilir." düzenlemesine yer verilmiştir. Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılarak; 40. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurul'a yazılı olarak bildireceği; 41. maddesinde, önaraştırma raporunun Kurul'a teslimini takiben Kurul'un elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş; 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde ise Kurul'un soruşturmaya başlaması hâlinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Kanun'un bu düzenlemelerine göre soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hâllerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporu Kurul'ca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Rekabet Kurulu'nun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığının hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması hâlinde Kurul'ca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği hâlinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer yoktur.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/722
Karar No : 2018/1673

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile re'sen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hâllerde, Kurulca soruşturma açılmasına karar verilerek 4054 sayılı Kanun'un 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idari usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48. maddede öngörülen nihai kararlar sonulandırılması gerekir.

Aksi takdirde rekabet kurallarının ihlâl edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceği kuşkusuzdur.

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan Resmî Gazete'nin 12.11.2005 tarih ve 25999 sayılı nüshasında yayımlanan Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyetine İlişkin 2005/4 sayılı Tebliğ'in "Muafiyetin Genel Koşulları" başlıklı 4. maddesinin (c) bendinde; Sağlayıcı ile dağıtıcı veya yetkili servis arasında yapılan anlaşmanın,

1) en az beş yıl süreli olması ve anlaşmada yer alacak olan yenilememe isteğini anlaşmanın sona ermesinden asgari altı ay önce bildirmeyi her iki tarafın da kabul etmesi veya,

2) belirsiz bir süre için yapılması hâlinde feshi ihbar süresinin her iki taraf için de en az iki yıl olması ancak bu sürenin; sağlayıcının anlaşmaya son vermesi durumunda kanundan veya anlaşmadan dolayı uygun bir tazminat ödemek zorunda olduğu veya dağıtım sisteminin önemli bir kısmını ya da tamamını yeniden düzenlemesinin zorunlu olması nedeniyle sağlayıcının anlaşmayı sona erdirmesi hâllerinde en az bir yıla indirilmesi, koşullarıyla uygulanır. **Ancak bu durum, taraflardan birinin ana yükümlülüklerinden birini yerine getirmemesi nedeniyle diğer tarafın anlaşmaya son verme hakkını etkilemez.**

Muafiyet, anlaşmanın her iki tarafa da anlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak ortaya çıkacak anlaşmazlıkları, tarafların mahkemeye başvuru hakkına hâlel getirmeksizin, bağımsız bir uzmana ya da hakeme götürme hakkını tanıması hâlinde uygulanır. Aşağıdaki konulara ilişkin anlaşmazlıklar bunlara örnek olarak verilebilir:

- mal ve hizmet sağlama yükümlülükleri,
- satış hedeflerinin konulması ya da bu hedeflere ulaşılması,
- stok taşıma yükümlülüğünün yerine getirilip getirilmediği,
- teşhir aracı sağlama ve kullanma yükümlülüğü,
- değişik markaların satışı ile ilgili sağlayıcının öne sürdüğü koşullar,
- yetki verilmemiş bir tesis yerinde faaliyet göstermesinin engellenmesinin, otomobil veya hafif ticari araç dışındaki motorlu taşıt aracı dağıtıcısının işini büyütmesini sınırlandırıp sınırlandırmayacağı,
- anlaşmanın fesih bildiriminde gösterilen gerekçelerin anlaşmanın feshini haklı gösterip göstermeyeceği düzenlemesine yer verilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/722
Karar No : 2018/1673

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirket ile MAİS Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş. arasında Renault ve Dacia araçların ve bu araçlara ait yedek parça ile aksesuarların perakende satışı, servis bakımını kapsayan anlaşmanın 1992 tarihinde imzalandığı, anlaşmanın 29.12.2006 tarihinde yenilendiği, ancak MAİS A.Ş. tarafından sözleşme hükümlerine uyulmadığı gerekçesiyle 07.01.2010 anlaşmanın feshedildiği 18.07.2011 tarihinde davalı idareye yaptığı başvuru ile, feshin Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyetine İlişkin 2005/4 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin (c) bendinde yer alan; en az beş yıl süreli olması ve anlaşmada yer alacak olan yenileme isteğini anlaşmanın sona ermesinden asgari altı ay önce bildirmeyi her iki tarafın da kabul etmesi veya, belirsiz bir süre için yapılması hâlinde feshi ihbar süresinin her iki taraf için de en az iki yıl olması ancak bu sürenin; sağlayıcının anlaşmaya son vermesi durumunda kanundan veya anlaşmadan dolayı uygun bir tazminat ödemek zorunda olduğu veya dağıtım sisteminin önemli bir kısmını ya da tamamını yeniden düzenlemesinin zorunlu olması nedeniyle sağlayıcının anlaşmayı sona erdirmesi hâllerinde en az bir yıla indirilmesi, koşullarıyla uygulanacağı düzenlemesiyle, ayrıca ortaya çıkacak anlaşmazlıkları, tarafların mahkemeye başvuru hakkına halel getirmeksizin, bağımsız bir uzmana ya da hakeme götürme hakkını tanınması hâlinde uygulanır. Düzenlemesine aykırı olması nedeniyle şikâyet edilen MAİS hakkında muafiyet koşulları ve rekabet yasağına ilişkin yasa ve tebliğ hükümlerine aykırı işlem nedeniyle feshin geçersiz sayılmasına, 2005/4 sayılı Tebliğ ve 4054 sayılı Kanun hükümlerine göre gerçek ve tüzel kişiler hakkında yaptırım uygulanmasına karar verilmesini istediği, söz konusu şikâyet dilekçesi üzerine davalı idare tarafından ön araştırma yapıldığı, yapılan ön araştırma sonucu düzenlenen raporda; sözleşmenin fesh edilmesinin sebebinin, sözleşmenin taraflarından biri olan davacı şirketin ana yükümlülüklerinden birini yerine getirmemesinden kaynaklandığı, feshin haklı nedenlere dayanıp dayanmadığı hususunun da yetkili ve görevli mahkemece (adli yargı) hâlli gereken bir husus olduğu, 4054 sayılı Kanun ve 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında incelenecek bir husus olmadığı, soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığının belirtildiği, söz konusu raporu yeterli bulan davalı idarenin de dava konusu kararla soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verdiği görülmektedir.

Dosyada mevcut belgelerin ve ön soruşturma raporunun incelenmesinden; davacının davalı idareye başvurusundaki şikâyet konularının 4054 sayılı Kanun ve 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında incelenecek hususlardan olmadığı, uyuşmazlığın davacı ile MAİS arasında imzalanan sözleşmede belirtilen davacıya düşen ana yükümlülüklerden olan vadesi geçmiş borçların ödenmemesinden dolayı sözleşmenin feshinden kaynaklandığı, bu uyuşmazlığında haksız rekabet ya da sözleşme hükümlerine uyulmaması anlamında olmadığı, uyuşmazlığın sözleşmenin feshine karşı adli yargıda açılacak davada çözümlenmesi gerektiği anlaşıldığından, davacı tarafından yapılan şikâyetin reddine ilişkin işlemde mevzuat hükümlerine ve hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, davacıların şikâyet başvurusu üzerine yapılan önaraştırma neticesinde tesis edilen, soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 27.10.2011 tarih ve 11-54/1384-494 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu hâller, özellikle şunlardır:

- a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
- f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi" kuralına yer verilmiştir.

Bu kuralla, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Kanun'un 5. maddesinde ise, maddede sayılan şartların tamamının gerçekleşmesi durumunda, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve birlik kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceği, Kurul'un, maddede gösterilen şartların gerçekleşmesi hâlinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabileceği belirtilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/722
Karar No : 2018/1673

4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca düzenlenen ve dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin "Muafiyetin Genel Koşulları" başlıklı 4. maddesinde, "Muafiyet hükümleri, dikey anlaşmanın aşağıdaki koşulları taşıması kaydıyla sağlayıcının motorlu taşıt veya yedek parça ya da bakım ve onarım hizmeti sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %30'u; motorlu taşıtların dağıtımı için niceliksel seçici dağıtımın tercih edildiği anlaşmalarda ise %40'ı geçmemesi durumunda uygulanır. Niteliksel seçici dağıtım sistemi oluşturan anlaşmalar için pazar payı eşliği bulunmamaktadır.

Tek elden sağlama yükümlülüğü içeren dikey anlaşmalarda muafiyet, alıcının anlaşma konusu malları ve hizmetleri aldığı ilgili pazardaki payının %30'u aşmaması koşuluyla uygulanır.

Muafiyet,

a) sağlayıcı ile dağıtıcı veya yetkili servis arasında yapılan anlaşmada, dikey anlaşmadan doğan hakların ve yükümlülüklerin, dağıtım sisteminde bulunan ve dağıtıcı veya yetkili servis tarafından seçilen başka bir dağıtıcıya veya yetkili servise aktarılmasına sağlayıcının rıza göstermesi,

b) sağlayıcı ile dağıtıcı veya yetkili servis arasında yapılan anlaşmada, sağlayıcının karşı tarafın bu Tebliğ uyarınca sınırlanamayacak davranışlarda bulunması nedeniyle anlaşmayı feshi ihbarla sona erdirmesini engellemek için, bu bildirimini feshin detaylı ve objektif gerekçelerini içerecek biçimde yazılı olarak yapması yükümlülüğünün getirilmesi,

c) sağlayıcı ile dağıtıcı veya yetkili servis arasında yapılan anlaşmanın,

1) en az beş yıl süreli olması ve anlaşmada yer alacak olan yenilememe istegini anlaşmanın sona ermesinden asgari altı ay önce bildirmeyi her iki tarafın da kabul etmesi veya,
2) belirsiz bir süre için yapılması halinde feshi ihbar süresinin her iki taraf için de en az iki yıl olması ancak bu sürenin; sağlayıcının anlaşmaya son vermesi durumunda kanundan veya anlaşmadan dolayı uygun bir tazminat ödemek zorunda olduğu veya dağıtım sisteminin önemli bir kısmını ya da tamamını yeniden düzenlemesinin zorunlu olması nedeniyle sağlayıcının anlaşmayı sona erdirmesi hallerinde en az bir yıla indirilmesi, koşullarıyla uygulanır. Ancak bu durum, taraflardan birinin ana yükümlülüklerinden birini yerine getirmemesi nedeniyle diğer tarafın anlaşmaya son verme hakkını etkilemez.

Muafiyet, anlaşmanın her iki tarafa da anlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak ortaya çıkacak anlaşmazlıkları, tarafların mahkemeye başvuru hakkına hanel getirmeksizin, bağımsız bir uzmana ya da hakeme götürme hakkını tanıması halinde uygulanır. Aşağıdaki konulara ilişkin anlaşmazlıklar bunlara örnek olarak verilebilir:

- mal ve hizmet sağlama yükümlülükleri,
- satış hedeflerinin konulması ya da bu hedeflere ulaşılması,
- stok taşıma yükümlülüğünün yerine getirilip getirilmediği,
- teşhir aracı sağlama ve kullanma yükümlülüğü,
- değişik markaların satışı ile ilgili sağlayıcının öne sürdüğü koşullar,
- yetki verilmemiş bir tesis yerinde faaliyet göstermesinin engellenmesinin, otomobil

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/722
Karar No : 2018/1673

veya hafif ticari araç dışındaki motorlu taşıt aracı dağıtıcısının işini büyütmesini sınırlandırıp sınırlandırmayacağı,

g) anlaşmanın fesih bildiriminde gösterilen gerekçelerin anlaşmanın feshini haklı gösterip göstermeyeceği." kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Karataş Otomotiv İnşaat Nakliyat Turizm Mimarlık Mühendislik ve Servis Hizmetleri Ticaret Ltd. Şti. (Karataş Otomotiv) ve Salih Zeki KARATAŞ tarafından 18.07.2011 tarihinde Rekabet Kurumu'na sunulan dilekçede özetle, Karataş Otomotiv ile MAİS Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş. (MAİS) ve Dacia Otomobilleri Satış, Satış Sonrası ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş. (Dacia) arasında imzalanan ve söz konusu marka araçların ve yedek parça ile aksesuarlarının satın alınması, perakende satışı, servis ve bakımı konularını kapsayan yetkili satıcılık sözleşmelerinin akdedildiği, bununla birlikte MAİS ile akdedilen sözleşmenin cari hesap bakiyesi gerekçe gösterilerek haksız ve ani feshi nedeniyle sona erdirildiği, Dacia ile akdedilen sözleşmenin ise ana şirket konumundaki MAİS'in haksız ve ani feshi kapsamında fesih bildirimine konu edilmeksizin fiilen sona erdirildiği, her iki sözleşmeye ilişkin fesih işlemlerinde 2005/4 sayılı Tebliğ ve söz konusu sözleşmelerde belirtilen feshi ihbar sürelerine uyulmadığı, ani fesih nedeniyle Karataş Otomotiv'in Tebliğ'de düzenlenen "bağımsız bir uzmana ya da hakeme gitme hakkını" kullanmadığı iddialarına yer verildiği, şikâyet başvurusu üzerine yapılan önaraştırma neticesinde dava konusu Kurul kararıyla soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Aktarılan Tebliğ'in 4. maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendinin 2 numaralı alt bendine göre, bir anlaşmanın grup muafiyeti kapsamında olabilmesi için sağlayıcı ile dağıtıcı veya yetkili servis arasında yapılan anlaşmanın belirsiz bir süre için yapılması halinde kural olarak feshi ihbar süresinin her iki taraf için de en az iki yıl olması gerekmektedir. Ancak Tebliğ'de de açıkça belirtildiği üzere "bu durum, taraflardan birinin ana yükümlülüklerinden birini yerine getirmemesi nedeniyle diğer tarafın anlaşmaya son verme hakkını etkilemeyecektir".

Tebliğ'in 4. maddesinin dördüncü fıkrasında, muafiyetin, anlaşmanın her iki tarafa da anlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak ortaya çıkacak anlaşmazlıkları, tarafların mahkemeye başvuru hakkına hanel getirmeksizin, bağımsız bir uzmana ya da hakeme götürme hakkının tanınması halinde uygulanacağı ifade edilmiş, bu hallere örnekler verilmiş olup, bunlardan biri de "anlaşmanın fesih bildiriminde gösterilen gerekçelerin anlaşmanın feshini haklı gösterip göstermeyeceği"dir.

Olayda, ilk olarak 03.12.2009 tarihinde MAİS tarafından Karataş Otomotiv'e yönelik olarak ihtarname çekildiği, söz konusu ihtarnamede, taraflar arasındaki ticari ilişki devam ederken vadesi geçmiş borçların ödenmediğinin, ödenmeyen borçların devamlı olarak teminat limitlerini aştığının belirtilerek, bu durumun Yetkili Satıcılık Sözleşmesi'nin "Ödemeler ve Borç Teminatlar" ve "Sözleşmenin Feshi" başlıklı sırasıyla 16. ve 29. madde hükümleri uyarınca fesih nedeni oluşturduğunun ifade edildiği ve son olarak söz konusu hususun 15 gün içerisinde çözüme kavuşturulmaması halinde sözleşmenin hukuken feshedileceğinin hatırlatıldığı, MAİS tarafından, 07.01.2010 tarihinde, "Sözleşmenin fesih ile borç bildiri ve Cari Hesap

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/722
Karar No : 2018/1673

Sözleşmesinin kat edilerek borçların ödenmesi ihtarıdır" konulu fesih bildirimini yapıldığı, 13.01.2010 tarihinde MAİS tarafından, "29.12.2006 tarih 63227 ve 63228 yevmiye no.lu sözleşmelerin fesih sebebi ile RENAULT/DACİA marka ve logo, yazı, tabela ve basılı evraklarının kaldırılması ihtarıdır." konulu bir başka ihtarname keşide edildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Tebliğ'in 4. maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasına göre anlaşma, taraflardan birinin ana yükümlülüklerinden birini yerine getirmemesi nedeniyle feshedilmişse 2 yıllık fesih ihbar süresinin uygulanmayacağı, davaya konu olayda MAİS tarafından, anlaşmanın fesih sebebinin "cari hesaplar ve vadesinde ödenmediği iddia edilen borçlar" olarak ifade edildiği, söz konusu fesih sebeplerinin ana yükümlülüklerle ilişkin olup olmadığı veya Karataş Otomotiv'in söz konusu yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği, ayrıca anlaşmanın fesih bildiriminde gösterilen gerekçelerin anlaşmanın feshini haklı gösterip göstermediği de Rekabet Kurumu'nun değil, adli yargı mercilerinin görev alanında bulunduğundan, hâlihazırda MAİS ve Dacia tarafından anlaşmanın ana yükümlülüklerle aykırılık nedeniyle feshedilip edilmediğine ilişkin yetkili ve görevli mahkemelerce yapılan bir tespitin de bulunmadığı anlaşıldığından, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine yönelik olarak tesis edilen dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Bununla birlikte, adli yargıda davacıların iddialarının haklılığının sübutu hâlinde meselelerin yeniden Kurul'un önüne geleceği ve oluşan duruma göre karar verilebileceği de açıktır.

Açıklanan nedenlerle, davanın **• REDDİNE**, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 259,90-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davalı idare tarafından yatırılan 3,30.-TL vekâlet harcı ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.980,00-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 09.05.2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Zümrüt	Dr. Hasan	Doç. Dr. Gürsel	Mürteza
ÖZGÜR	ÖDEN	GÜL	ÖZKAN	GÜLER

Yargılama Giderleri :
Toplam Harç : 114,40-TL
YD İtiraz Harcı : 57,50-TL
Posta Gideri : 88,00-TL
Toplam : 259,90-TL

